

Leo Trotskij

Den nationella frågan i Katalonien

13 juli 1931 ¹

Än en gång om aktuella frågor rörande den spanska revolutionen.

1. Maurín, ”ledare” för Arbetar- och bondeblocket, intar en separatistisk ståndpunkt. Efter viss tvekan har han förenat sig med den småborgerliga nationalismens vänsterflygel. Jag har redan skrivit att den katalanska småborgerliga nationalismen för närvarande är progressiv – men bara på ett villkor: att den utvecklar sin verksamhet utanför kommunismens led och att den ständigt utsätts för kommunistisk kritik. Att låta den småborgerliga nationalismen drapera sig i kommunismens fana, innebär att ett förrådigt slag riktas mot den proletära förtruppen samtidigt som den småborgerliga nationalismens progressiva betydelse tillintetgörs.

2. Vad betyder separatismens program? En ekonomisk och politisk sönderstyckning av Spanien, eller med andra ord, en omvandling av den iberiska halvön till ett slags Balkan, med oberoende stater åtskilda av tullhinder, och med oberoende arméer som genomför oberoende spanska krig. Naturligtvis kommer Maurín att säga att han inte vill detta. Men program har sin egen logik, vilket Maurín saknar.

3. Har arbetarna och bönderna i de olika delarna av Spanien intresse av att Spaniens ekonomiskt sönderstyckas? Inte alls. Det är just därför som det är så förkastligt att identifiera kampen för rätten till självbestämmande med separatistisk propaganda. Vårt program står för en spansk federation med bevarande av den ekonomiska enheten. Vi har ingen avsikt att påtvinga de förtryckta nationaliteterna i Spanien detta program med hjälp av borgarklassens vapen. I den meningen är vi uppriktigt för rätten till självbestämmande. Om Katalonien avskiljer sig från resten av Spanien, måste den kommunistiska minoriteten i Katalonien, liksom i Spanien, kämpa för en federation.

4. På Balkan framförde den gamla socialdemokratin redan före kriget fram parollen om en demokratisk Balkanfederation som en utväg ur det dårhus som hade skapats av de skilda staterna. Idag bör den kommunistiska parollen på Balkan vara en Sovjetisk balkanfederation (förresten, antog Komintern parollen om en Sovjetisk balkanfederationen, men förkastade samtidigt denna slogan för Europa!). Hur kan vi under dessa förhållanden anta parollen om balkanisering av den spanska halvön? Är det inte monstruöst?

5. Syndikalisterna, eller åtminstone vissa av deras ledare, har förklarat att de kommer att bekämpa separatismen om nödvändigt med vapen i hand. I detta fall skulle kommunister och syndikalister befinna sig på motsatta sidor om barrikaderna, ty även om kommunisterna inte delar de separatistiska illusionerna utan ständigt kritiserar dem, måste de hårdnackat stå upp mot imperialismens bödlar och deras syndikalistiska lakejer.

6. Om småbourgeoisin skulle lyckas dela upp Spanien – mot kommunisternas råd och kritik – kommer det inte att dröja länge innan de negativa följderna av en sådan regim manifesterar sig. Arbetarna och bönderna i de olika delarna av Spanien kommer snabbt att komma fram till följande slutsats: Ja, kommunisterna hade rätt. Detta innebär att vi inte får ta det minsta ansvar för Mauríns program.

7. Monatte hoppas att de spanska syndikalisterna kommer att skapa en ny ”syndikalistisk stat”. I stället integrerar sig Monattes spanska vänner framgångsrikt i den borgerliga staten. Det är berättelsen om den stackars hönan som ruvar på ankägg. Idag är det mycket viktigt att noga följa allt som de spanska syndikalisterna säger och gör. Detta öppnar upp möjligheter för

¹ Brev till vänsteroppositionens Internationella sekretariat

vänsteroppositionen i Frankrike att rikta ett hårt slag mot den franska anarkosyndikalismen. Man kan inte för ett ögonblick betvivla att anarkosyndikalisterna under revolutionära förhållanden kommer att misskreditera sig själva vid varje steg.

Syndikalisterna geniala idé består i att kontrollera Cortes utan att delta i det! Att bruka revolutionärt våld, kämpa om makten, gripa makten – inget av detta är tillåtet. I stället rekommenderar de ”kontroll” av borgarklassen vid makten. En magnifik bild: bourgeoisin frukostar, lunchar och dinerar, medan proletariatet under ledning av syndikalisterna ”kontrollerar” dessa operationer – på fastande mage.

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)